



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/932/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

271/2013. (IX. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. november 23-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. szeptember 18-án – dr. Kádár András Kristóf távollétében – megtartott zárt ülésén hozott állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedés nem történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2012. november 23-án terjesztette elő panaszbeadványát, melyben egy 2012. november 15-én foganatosított rendőri intézkedést sérelmezett.

Az említett napon, É. városban, 0 óra 30 perc körüli időben kiérkezett a rendőrség a panaszos házához, mert élettársát meggyanúsították, és őrizetbe akarták venni. A panaszos a kiérkező rendőröknek elmondta, hogy ápolásáról élettársa gondoskodik, illetve a betegápolási igazolást is megmutatta a rendőröknek. Az igazolást a rendőrök át is vették, ám élettársát elvitték, anélkül, hogy a panaszos bárkit időben hívhatott volna, hogy gondoskodjon róla, illetve anélkül, hogy ők valakit hívtak volna az ápolás biztosítására. A rendőrök mulasztása miatt a panaszos kiskorú, 13 éves gyermekével egyedül maradt a lakásban, pedig pánikbeteg,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

depressziós, cukorbeteg, ráadásul aranyere van, méhén pedig mióma. A panaszos úgy véli, betegségei kivétel nélkül olyanok, melyek súlyosbítják állapotát egy olyan helyzetben, melybe 2012. november 15-én hajnalban kényszerítették a rendőrök.

A panaszos szerint a rendőrök azzal, hogy azelőtt vitték el élettársát otthonról, mielőtt ápolására alkalmas személy jelenlétéről gondoskodtak volna, megsértették a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 2. §-ának (1) bekezdését, illetve 37. §-ának a) pontját. Ezen kívül, a panaszos előadta, hogy a mulasztás miatt az Alaptörvény II. cikke, illetve XX. cikkének (1) bekezdése is sérült, mert élete veszélybe került – emlékei szerint a későbbi orvosi vizsgálat során az orvos azt is mondta, hogy akár meg is halhatott volna.

Miután a panaszos egyedül maradt kiskorú gyermekével, egyből felhívta nagykorú lányát telefonon, hogy minél hamarabb jöjjön el hozzá. A panaszos lánya útnak is indult, azonban a ház előtt tartózkodó rendőrök nem voltak hajlandók őt és a panaszos vejét beengedni a panaszos otthonába. Erre a panaszos lánya megmutatta a rendőrnek lakcímkártyáját, melyen a panaszos címe van feltüntetve, de még ekkor sem voltak hajlandók beengedni őket. A „tortúra alatt” a rendőrök tiszteletlenül beszéltek a panaszossal, neki azt mondták, hogy fogja be a száját, nagykorú lányának meg azt, hogy „jó lesz ott apádnak”, miután őrizetbe vették a panaszos élettársát.

A ház előtt tartózkodó rendőrök továbbá megalázó megjegyzéseket tettek a panaszosra és családjára roma származásuk miatt, azt is mondták, hogy „minden cigány bűnözésből él, most összeszedjük őket”. A panaszbeadvány ezzel kapcsolatban utal az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésére, illetve az Alaptörvény II. cikkére, valamint XV. cikkének (2) bekezdésére.

A kialakult helyzet miatt a panaszos nagyon rosszul kezdte érezni magát, ezért orvoshoz akart menni. Lánya kiment a házból, és jelezte a rendőröknek, hogy a panaszost orvoshoz akarják vinni. A rendőrök erre kijelentették, hogy „fogvatartás alatt vannak”, ezért nem mehetnek ki a házból. A rendőrök azt javasolták, hogy inkább hívják ki az ügyeletet, majd azok kijönnek, és ha mégsem, akkor pedig hívják a mentőket.

A rendőrök ezzel megsértették a panaszos és családja személyes szabadságát, és semmilyen hivatalos tájékoztatást, iratot nem adtak át nekik, mely alapján ezt megtehették volna, ezért tájékoztatáshoz való jogukat is megsértették. A panaszos ezután felhívta az ügyeletes orvost, aki miután megtudta, hogy a rendőrök nem hajlandók őt kiengedni az ügyeletre, azt mondta a panaszosnak, hogy vigye a telefont a rendőrökhöz, majd ő beszél velük. Az orvos beszélt a rendőrökkel telefonon, akik ennek hatására megengedték, hogy veje elkísérje az ügyeletre. A telefonon keresztül az orvos is hallotta, hogyan beszélnek a rendőrök a panaszossal. A panaszos ezen a ponton említette, hogy az orvos által felvett ambuláns lapot haladéktalanul csatolni fogja beadványához.

A panaszos ezen túlmenően sérelmezi, hogy a rendőrök reggel 6 óra 30 perctől tartózkodtak utcájukban, miközben végig világítottak – a szomszédok ablakain is bevilágítottak. Ezzel a rendőrök a panaszos és családja jó hírnévhez fűződő jogát is megsértették. A panaszos kiskorú gyermeke sokk-közeli állapotba került, végig sírt, rémületben volt.

A panaszos még aznap délután bement a B. városi rendőrkapitányságra, ahol élettársát

őrizetbe helyezték, és oda akarta adni a hajnalban az ügyeleten kiállított orvosi papírjait, de úgy beszéltek vele, „mint egy kutyával”, és nem vették át tőle a papírokat.

A panaszos a rendőrök intézkedése és mulasztása nyomán alapjogai súlyos megsértésének megállapítását kérte.

2) A Testület munkatársa 2012. november 29-én kelt levelében a panaszost tájékoztatta arról a körülményről, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében a Testület csak annak kérelme alapján járhat el, akit a rendőri intézkedés érintett. Ezért a beadvány a panaszos kiskorú gyermekét érintő részeinek érdemi vizsgálatához a törvényes képviselői minőség igazolását, valamint a gyermek nevének és személyazonosító adatainak közlését kérte a panaszostól, a nagykorú gyermekre nézve pedig tájékoztatta, hogy akkor tud vizsgálatot folytatni, amennyiben ő is önállóan panaszt terjeszt elő, vagy a panaszos lánya képviselőre vonatkozó meghatalmazását csatolja. A Testület munkatársa ezen túlmenően a beadványban említett ambuláns lap mielőbbi megküldését is kérte a panaszostól.

A visszaérkezett térítvevény tanúsága szerint a panaszos a Testület levelét 2012. december 3-án átvette, azonban válaszát az azóta eltelt időben sem juttatta el a Testülethez.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

A) Az ügyben kiküldött megkeresésre elsőként a P. Megyei Rendőr-főkapitányság küldött egy iratcsomagot.

1) A P. Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője 2013. február 22-én levélben tájékoztatta az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjét, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint az É. városi rendőrkapitányság az adott ügyben intézkedést nem fogadosított. Az ügyben a BRFK Bűnügyi Szolgálat intezkedett, és az előállítást is ők fogadosították a BRFK egyik kerületi rendőrkapitányságára.

2) Az É. városi rendőrkaptányság mb. vezetője 2013. február 18-án kelt, a P. Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának vezetője részére címzett levelében közölte, hogy megállapította: a panaszügy tárgyában nem az É. városi rendőrkapitányság rendőrei intezkedtek.

A mb. kapitányságvezető leveléhez egy 2012. november 15-én készült jelentést is mellékelt, melyben a rendőrkapitányság egyik r. törzsőrmestere jelentette, hogy aznap, szolgálatának teljesítése során mozgó ellenőrzést hajtott végre É. város, Ó. városrész területén, melynek során, 23 óra 30 perckor a K. utca 16 szám előtt egy folyamatban lévő, de nem az É. városi rendőrkapitányság rendőrei által fogadosított rendőri intezkedésre lett figyelmes. A rendőröket vezető, a BRFK Bűnügyi Bevetés állományába tartozó r. százados elmondta, hogy forró nyomon, fémtojvajok elfogása céljából érkeztek É. városba. A BRFK szóban forgó kerületi rendőrkapitányságának illetékességi területén egy az iratok között ismertette forgalmi rendszámú gépkocsival tulajdonítottak el MÁV rézkábeleket. A gépkocsi a K. utca 16. szám előtt parkolt, és a házban tartózkodó E. J.-re illet a szemtanúk személyleírása. A rendőrök E.

J.-t a BRFK érintett kerületi rendőrkapitányságára állították elő.

A r. százados ezen túlmenően elmondta, hogy E. J. testvérénél is házkutatást kívánnak végrehajtani, és kéri az É. városi rendőrkapitányság segítségét a címre vezetéshez és egyúttal az intézkedés biztosításához. Pontban éjfélkor, a r. törzsőrmester a rendőrökkel az É. városi K. úton található, E. F. lakóhelyéül szolgáló házhoz vonult, ahol az udvar átvizsgálását követően feltételezhetően a bűncselekmény tárgyát képező fém-, illetve rézvezetékeket feltalálták. E. F.-et a BRFK Bűnügyi Bevetési szolgálata a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságára előállította. A r. százados a r. törzsőrmestert utasította, hogy amíg a kerületi helyszínbiztosító járőr nem ér oda, ő biztosítsa a helyszínt.

A r. törzsőrmester a történeteket az Ügyeletes Tisztnek jelentette, majd a helyszínt 03 óra 25 percre biztosította, és a helyszínre érkező r. főtörzsőrmesternek eredetben átadta. A helyszínt az Ügyeletes Tiszt engedélyével hagyta el.

B) A BRFK a következő tartalommal juttatott el iratsomagot a Testülethez.

1) A BRFK Bűnügyi Szervek r. alezredes rendfokozatú alosztályvezetője 2013. február 26-án parancsnoki kivizsgálást folytatott le jelen panaszügy tárgyában.

A kivizsgálás szerint 2012. november 14-én, 21 óra 15 perckor a BRFK Központi Ügyeletéről a Bűnügyi Bevetési Osztály ügyeletére küldés érkezett, mely szerint a B. város, N. út mellett lévő vasúti építkezésen rablás történt.

A küldést a Cserjés 37 hívónevű egység hajtotta végre, melynek egy r. százados, és két r. főtörzsőrmester volt tagja. A nyomozók a helyszínre 21 óra 55 perckor érkeztek meg, majd felvették a kapcsolatot I. S., N. községi lakossal, az ügy sértettjével. A helyszíni meghallgatás, adatgyűjtés alapján a nyomozók megállapították, hogy a bűncselekmény elkövetésével E. J. és E. F., É. városi lakosok gyanúsíthatók. Intézkedéstaktikai okokból a feltételezett elkövetők lakcímét egyszerre kívánták leellenőrizni, ezért további két egységet kértek segítségül az intézkedés szakszerű és eredményes befejezése céljából.

A Cserjés 36 egységet egy r. hadnagy és egy r. főtörzsőrmester rendfokozatú nyomozó, a Cserjés 34 egységet egy r. hadnagy és egy r. törzsőrmester rendfokozatú nyomozó alkotta. Az intézkedést vezető r. százados, az erők elosztását követően a Cserjés 34 egységgel jelent meg E. F. lakcímén, az É.-ben található K. utca 22. szám alatt. A panaszos E. F. élettársa. Az alosztályvezető a megjelölt címen intézkedő nyomozókkal kiegészítő jelentést készített az intézkedés panasszal érintett részét illetően.

2012. november 15-én 0 óra 35 perckor az É- városi K. u. 22. szám alatt E. F. nyitott ajtót a rendőröknek. Vele a rendőrök közölték nevüket, rendfokozatukat, és érkezésük okát. Szolgálati fellépésük megfelelt a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. §-ában meghatározott követelményeknek.

E. F. az intézkedés okát megértette, majd beinvitálta a rendőröket a lakásba. A rendőrök a nappaliban találkoztak a panaszossal. Neki is bemutatkoztak, majd vele is közölték, hogy férjét az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja alapján zsarolás bűncselekmény gyanúja miatt

előállítják a BRFK egyik konkrét kerületi rendőrkapitányságára. Ennek hallatán a panaszos láthatóan ideges lett, kikelt magából, önuralmát elveszítette és folyamatosan üvöltött. A r. százados jelentésében szó szerint idézi a panaszos szavait, aki szerint a rendőrök azért sanyargatják őket, mert cigányok, és "a rohadt magyarok ezt meg fogják bántani". A panaszos megfenyegette a rendőröket, hogy a médiához fog fordulni, és kirúgatja őket állásukból.

A r. hadnagy higgadt, halk hangnemben megkísérelte megnyugtatni a panaszost – ennek során semmilyen sértő, vagy etnikai hovatartozásra utaló kifejezést nem használt. E. F. hallva a párbeszédet, legyintett élettársára, és közölte az intézkedő nyomozókkal, hogy ő majd lenyugtatja. A panaszos kb. 10 perc elteltével már nem üvöltött, azonban továbbra is azt hajtogatta, hogy a rendőrök csak azért intézkednek velük szemben, mert ők cigányok. A panaszossal szemben a rendőrök intézkedést nem foganatosítottak.

Ezt követően E. F. megmutatta a rendőröknek az udvarukon feltalálható, eltulajdonított kábelköteget, mire a panaszos a ház ajtajából ismét üvölni kezdett, azt kiabálva, hogy a szomszédokat fogja tanúnak hívni a rendőrök roma-ellenes fellépése miatt, illetve ismételt a médiával és a rendőrök kirúgatásával fenyegetőzött. E. F. láthatóan elszégyellte magát élettársa viselkedése miatt, és többször rákiabált a panaszosra, hogy menjen be a házba. E. F.-fel az intézkedés folyamán mindvégig konfliktusmentes volt a kommunikáció. Az előállított személyt 01 óra 00 perckor a Cserjés 34 egység beszállította a BRFK egyik kerületi rendőrkapitányságára. A r. százados a helyszínen maradt az É. városi rendőrkapitányság 2 fő helyszínbiztosítójával, abból a célból, hogy szervezze a házkutatást és lefoglalást, tekintettel arra, hogy az elkövető által megmutatott kábelkötegek több méter hosszúak, és több száz kiló súlyúak voltak. Ebben az időszakban megjelent a házkutatás helyszínének kapujában egy nő és egy férfi. A nő közölte, hogy ő a panaszos lánya, a férfi pedig a barátja, és kijelentette, hogy a panaszos hívta oda őket E. F. előállítására miatt. A r. százados igazoltatta őket, adataikat az ügyeleten keresztül 01 óra 18 perc és 01 óra 20 perc közötti időben lekérdezte, majd a házba beengedte őket, tekintettel arra, hogy a további eljárási cselekmények az udvaron megtalálható, eltulajdonított tárgyakra irányultak. Az igazoltatás végrehajtása az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja alapján indokolt és szakszerű volt.

Az intézkedésben résztvevők elmondták, hogy az intézkedés során nem szereztek arról tudomást, hogy a panaszos E. F. egészségügyi felügyelete alatt állna. A panaszos által megjelölt betegségek tünetei nem jelentek meg az intézkedő munkatársak előtt, ezért egészségügyi ellátására sem intézkedtek. A panaszban foglalt betegségek egyike sem indokolja azt a körülményt, hogy az édesanya felügyelete alatt álló 13 éves gyermek vonatkozásában az intézkedő rendőröknek további védő-óvó intézkedést kellett volna foganatosítaniuk. Még a rendőri intézkedés ideje alatt megjelent a panaszos hívására nagykorú lánya, és annak barátja, akik szükség esetén segítséget tudtak volna nyújtani a panaszos részére.

Az intézkedő rendőrök ezen túlmenően határozottan állították, hogy a panaszost nem korlátozták személyes szabadságában – ezzel kapcsolatban kommunikáció közöttük egyáltalán nem folyt.

A helyszínnel kapcsolatban a rendőrök elmondták, hogy a kérdéses utca földes burkolatú. Az előállított személy által lakott ház volt az utolsó, melyet mezőgazdasági terület vesz körül, ezáltal a szomszéd ablakán történő bevilágításra nem volt szükség, és ilyen nem történt.

Az osztályvezető a kivizsgálás során megállapította, hogy munkatársai intézkedése jog- és szakszerű volt, megfelelt az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat vonatkozó rendelkezéseinek (Rtv. 29. § (1) a); Rtv. 39. § (1) b); Rtv. 33. § (2) b); illetve Szolgálati Szabályzat 5. és 25. §).

A helyszínről a r. százados E. F. előállítását követően, a visszatérő Cserjés 34 egységgel távozott, 02 órakor. A megjelölt címen a továbbiakban az É. városi rendőrkapitányság helyszínbiztosítói maradnak, az általuk végrehajtott intézkedést az osztályvezetőnek nem állt hatáskörében vizsgálni.

A panaszossal a felvilágosítás-adáson kívül egyéb kapcsolatba a rendőrök nem kerültek, intézkedést vele szemben nem foganatosítottak. A panaszos az intézkedőkkel szemben már megjelenésükkor sértő és provokatív magatartást tanúsított, melynek célja az intézkedés meghiúsítása, illetve a későbbi eljárás megnehezítése lehetett.

2) Az intézkedő r. hadnagy 2013. február 25-én tett részletes jelentést a történetekkel kapcsolatban, kifejezetten a Testület megkeresésére.

A jelentés szerint 2012. november 14-én 18 óra 30 perc körüli időben a B. városi N. út mellett található vasúti építkezésen zsarolás büntettjének megalapozott gyanúja merült fel E. F.-fel szemben, ezért őt 2012. november 15-én 0 óra 35 perckor intézkedés alá vonták. A panaszos E. F. élettársa.

A rendőrök a helyszínen az É. városi rendőrkapitányság járőreivel jelentek meg, mivel nekik volt helyismeretük. A keresett ingatlan egy földes út végén található, közvetlen környezetében szántófölddel. Az ingatlan közvetlen környékén szomszédok nem találhatók. A ház kétszintes, melynek udvari, bejárati kerítésén nincs csengő. A kapu nyitva volt, a ház többi része pedig nem volt körbekerítve. A rendőrök a ház bejárati ajtajához mentek, ahol kopogtattak. Az ajtót E. F. nyitotta ki, akivel a rendőrök közölték szervezeti egységük nevét, és intézkedésük indokát. Ezután E. F.-et igazolásra szólították fel, melynek eleget tett, és behívta őket a lakásba. Intézkedésük alatt E. F. végig együttműködő volt. A rendőrök a bejárati ajtóból belépve a nappaliba értek, ahol megjelent E. F. élettársa, a panaszos.

A panaszos a rendőröket és élettársát kérdőre vonta a rendőrök otlétét illetően, ezért részére a szükséges tájékoztatást a rendőrök megadták. A panaszos az intézkedés tényét hangosan sérelmezni kezdte, és magából kikelve ordibált a továbbiakban. A panaszos azt kiabálta, hogy őket a rendőrök azért sanyargatják, mert cigányok, és ezt ők, „rohadt magyarok” meg fogják bánni. Azt is gyakran ismételte, hogy a médiához fog fordulni, és a rendőröket kirúgátja állásukból.

E. F. többször felszólította élettársát, hogy viselkedjen, ne kiabáljon, mert a rendőrök csak a munkájukat végzik, és nincs semmi probléma. A r. hadnagy – saját megfogalmazása szerint – megkísérelte a „nőszemélyt” megnyugtatni, a pszichológiai ajánlásoknak megfelelően, higgadtan, halk hangnemben, de mivel csak ordibált, meg sem hallotta szavait. A panaszos élettársa legyintett is, hogy majd ő beszél vele.

E. F. valóban mintegy 10 percre félrehívta beszélgetni élettársát, akit sikeresen meg is nyugtatott. Hogy a rendőrök őrizetéből az előállított személy ne kerüljön ki, a r. hadnagy kb. három méterre állt a hálósoba ajtajában beszélgető panaszostól és élettársától. Ekkorra a

panaszos megnyugodott, de kommunikációjuk során folyamatosan hangoztatta E. F. felé, hogy ő addig nem nyugszik, míg a médián keresztül el nem intézi a rendőröket, mert ők csak roma származásukra való tekintettel intézkednek. A r. hadnagy megjegyezte, hogy az intézkedés során a rendőrök senki etnikai hovatartozására nem tettek megjegyzést.

A panaszossal szemben intézkedést nem fogantatosítottak, őt csak tájékoztatták az élettársával szemben lefolytatott intézkedés részleteiről. A r. hadnagyot sem ő, sem pedig E. F. nem tájékoztatta arról, hogy egészségügyi felügyelet alatt állna, illetve a rendőrök ott tartózkodása alatt egyik fél sem tett említést kiskorú gyermekről.

E. F. a rendőröknek megmutatta az udvaron található eltulajdonított kábelkötegeket. Ezalatt a panaszos megint ordibálni kezdett a rendőrök felé, többször megjegyezte, hogy szomszédait fogja tanúnak hívni, hogy bizonyítsa a rendőrök roma-ellenes fellépését, és ismételten a médiával, valamint a rendőrök kirúgásával fenyegetőzött. E. F. láthatólag szégyellte magát élettársa viselkedése miatt, a rendőrök elnézését kérte, és többször rákiabált a panaszosra is, hogy menjen be a házba.

A rendőrök E. F.-et ezt követően beültették a szolgálati gépkocsiba, és megkezdtek előállítását a BRFK kerületi rendőrkapitányságára, ahol az ügyeletes tisztnak 1 óra 10 perckor, sérülés- és panaszmentesen átadták. E. F. előállítása során többször is elnézést kért a panaszos viselkedéséért, és megköszönte a rendőrök toleráns, korrekt magatartását. A helyszínen egy r. százados maradt az É. városi rendőrkapitányság rendőreivel a helyszínt biztosítani a későbbi nyomozati cselekmények lefolytatása és egyeztetése miatt. Az előállítást követően a nyomozók visszamentek a helyszínre a r. századosért, a további helyszínbiztosítást az É. városi rendőrkapitányság rendőrei hajtották végre.

A r. hadnagy a Testület kérdéseire válaszolva közölte, hogy szomszédos épületbe nem világított be, orvossal pedig nem beszélt. Az intézkedés során nem merült fel, hogy a panaszosnak orvosi ellátásra lett volna szüksége. A rokonok feltartóztatását illetően a r. hadnagy nem tudott nyilatkozni, mivel a helyszínen az előállítás fogantatosításában működött közre.

3) 2013. február 25-én a r. százados is készített jelentést, melyben a panaszos rokonainak helyszínre érkezésével kapcsolatban tárt fel új információkat.

A jelentés szerint 1 óra 20 perc körüli időben az udvar kapujában megjelent egy férfi és egy nő, akiket a körülményekre tekintettel igazolásra szólítottak fel. Adataikat a körözési nyilvántartásban ellenőrizték, abban egyikük sem szerepelt. Igazoltatásukra azért volt szükség, mert gyanússá vált, hogy ilyen késői időpontban, azon a helyen jelentek meg, ahol bűncselekményből származó tárgyak voltak feltalálhatóak. A nő lakcímkártyája felmutatásával igazolta, hogy a fenti címen lakik, továbbá elmondta, hogy a panaszos lánya, és azért jött barátjával, hogy őt megnyugtassák. A nőt a panaszos hívta fel, azzal, hogy menjen haza, mert nagyon ideges amiatt, hogy élettársát előállították a rendőrök. Miután a fenti körülményeket tisztázták, az intézkedést a panaszos rokonaival szemben befejezték. Az intézkedés összesen körülbelül 10 percig tartott. Ezt követően a két személy bement a házba. Az intézkedés végig nyugodt hangnemben zajlott. Az intézkedés nyugodt hangvételét csak a panaszos próbálta megzavarni, de nem járt sikerrel. Az intézkedés során faji megkülönböztetéssel kapcsolatos, vagy más diszkriminatív kifejezés nem hangzott el. A r.

százados r. hadnagy kollégája jelentésében elhangzottakat egyebekben megerősítette.

A helyszínen intézkedő harmadik, r. törzsőrmester rendfokozatú nyomozó is készített jelentést 2012. február 25-én, jelentése azonban a fentiekben ismertetettek túlmenően egyéb releváns információt nem tartalmazott és kollégái előadásait messzemenően alátámasztotta.

4) Az előállítás végrehajtásáról, illetve kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszos élettársát az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint igazoltatták, az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján átvizsgálták, és az Rtv. 3. § (2) bekezdésének b) pontja alapján előállították.

Az intézkedés során a férfit az Rtv. 48. §-ának c) pontja alapján, szökés megakadályozása érdekében megbilincseltek. A csatolt parancsnoki kivizsgálás szerint az intézkedések fogantatása jogszerű és szakszerű volt, az Rtv. 15. §-ának (1) és (2) bekezdése szerinti arányosság kritérium pedig teljesült.

5) A BRFK Bűnügyi Szervek egyik alosztályán 2012. november 14-én is készült jelentés a történetekkel kapcsolatban.

A jelentés szerint rablásról érkezett bejelentés miatt, az ügyelet utasítására vonultak ki rendőrök az intézkedés helyszínére, ahol felvették a kapcsolatot a sértettel.

A sértett elmondta, hogy egy hónapja dolgozik a C. Biztonsági Szolgálatnál, mint biztonsági őr. A férfi az építkezésen 2 hete éjszakás őrként tevékenykedik, amihez édesapja Opel Vectra típusú autóját használja. Az intézkedés napján 18 órakor kezdett, és az volt a feladata, hogy az építkezésen lévő nagy értékű gépekre és egyéb vagyontárgyakra vigyázzon. Autójában ült 18 óra 30 perc körül, amikor gyalogosan odajött hozzá É. város irányából két férfi, majd kérdezgetni kezdték az autóban ülő sértettet, hogy milyen magnó van az autóban. A sértett válaszolt a kérdésekre, ezt követően azonban a két férfi felvetette, hogy mi lenne, ha gyűjtenének odabent apróságokat, fémhulladékokat. Kérdésükre a sértett határozott nemmel felelt. A két férfi elsétált É. város irányába, de pár perc múlva visszajöttek, és megkérdezték tőle, hogy nem vihetnék-e el azt az alumínium kábelt, amelyik ott van hátul. Mivel a sértett nem tudta, miről van szó, kiszállt az autóból, és a két férfival elment a kb. 150 méterre található villanyoszlophoz, melynek tetején 2 kábelköteg volt feltekercselve. A sértett a két férfi kérdésére határozott nemet mondott. Ekkor ők javasolták, hogy mondjon egy árat, hogy „mindketten jól járjanak”, azonban a sértett így is nemet mondott. A két férfi őt tovább győzködte, majd mikor tudomásul vették, hogy hiába, felszólították, hogy vagy segítsen nekik, vagy üljön vissza autójába, de egyúttal telefonját is adja oda, mert ellenkező esetben szétverik a kocsiját. A sértett a két férfi egyre agresszívebb hangnemétől megijedt, ezért odaadta telefonját. Visszament autójához, és kinyitotta, majd hangosan becsukta az ajtót, de nem ült be. A sértett az országúton parkoló két FIAT személygépkocsi rendszámait feljegyezte. A két férfi a kábelekkal együtt, É. irányába hagyta el a helyszínt, néhány perccel később. A kocsi mellett az egyik elkövető az árokba dobta a sértett mobiltelefonját, melyet ő megtalált és magához vett. Ezt követően értesítette főnökét, majd később a rendőrséget.

A sértett az elkövetőkről részletes személyleírást adott, elmondása szerint a két férfi nagyon hasonlított egymásra, szerinte testvérek lehettek.

A rendőrök a helyszínen meghallgatták továbbá a biztonsági cég területvezetőjét, akit a biztonsági őr 18 óra 47 perckor értesített a történetekről. A területvezetője elmondta, hogy az eltulajdonított kábeleket a MÁV munkatársai éppen az ott található oszlopokra helyezték fel. A kábel tulajdonosa a MÁV, illetve az O. Zrt. volt, a kárérték 100 000 forint.

A biztonsági őr által feljegyzett rendszámok alapján a Cserjés Központon keresztül a rendelkezésre álló számítógépes nyilvántartások segítségével a rendőrök a forgalmi rendszám alapján megállapították, hogy a gépkocsit E. J., a panaszos élettársa használja. A férfival szemben 2012. november 10-én az É. városi rendőrkapitányság munkatársai intézkedtek. A rendőrök a másik gépjármű használatát is azonosították.

A rendőri intézkedés során a panaszos élettársa úgy nyilatkozott, hogy az udvaron megtalált kábelt a biztonsági őr beleegyezésével hozták el a telepről. A jelentés egyéb új, a panaszeltárási lefolytatása szempontjából releváns információt nem tartalmazott.

C) A BRFK kerületi rendőrkapitányságának mb. vezetője 2013. április 9-én kelt jelentésében az alábbiakat hozta a BRFK hivatalvezetőjének tudomására.

A jelentés szerint a kivizsgálás során megállapítást nyert, hogy 2012. november 15-én 8 óra 30 perctől 16-án 8 óra 30 percig F. Z. r. őrnagy, míg 16-án 08 óra 30 perctől 17-én 08 óra 30 percig H. T. r. őrnagy teljesített ügyeletet tiszti szolgálatot. Nevezettek elmondták, hogy az intézkedésre emlékeznek, de arra, hogy a panaszos, vagy más személy iratokat szeretett volna beadni, és ezt ők, vagy más elutasította volna, nem. A kérdéses időszakban kiabálásra, hangoskodásra nem figyeltek fel, erről jelentést nem kaptak.

2012. november 15-én 8 óra és 20 óra között H. J. fegyveres biztonsági őr látott el objektumőri szolgálatot, aki elmondta, hogy a panaszban előadottaknak megfelelő eseménynek nem volt részese. Emlékezete szerint valóban járt bent az épületben nem egy, hanem több hölgy, akik valóban le akartak adni orvosi papírokat, mely kapcsán egy r. főtörzsszáslós rendfokozatú nyomozóhoz irányította őket, de akkor veszekedést, vagy udvariatlan hangnemű beszélgetést nem észlelt. A r. főtörzsszáslós a kapunál beszélt a hölgyekkel, azaz ha bármi történt volna, azt neki hallania, látnia kellett volna. Elmondta még, hogy nem tudja, a nyomozó konkrétan miről beszélt velük. Az esettel kapcsolatban arra emlékszik még, hogy a hölgyek a rendőri intézkedés szabálytalanságait panaszolták, és egyikük elég intenzíven szidta a rendőrséget, de nem hangoskodott.

A r. főtörzsszáslós nyomozó a kivizsgálás során elmondta, hogy a kapus értesítésére ment le a kapuhoz. A r. főtörzsszáslós elvette a benyújtani kívánt orvosi iratokat, azokat lefénymásolta, és csatolta az ügyirathoz. Elmondta még, hogy szóváltás, kiabálás nem volt közöttük, csak arra emlékszik, hogy volt egy nő, aki „folyamatosan szövegelt”, de aztán kiment az épületből. Ő ezzel a nővel nem beszélt, csak a társaságban lévő higgadtabb társával. Arra nem emlékszik, hogy pontosan kikkel beszélt, de arról viszont beszámolt, hogy a hölgyeket az előzetes letartóztatás tárgyában tartott tárgyalás időpontjáról és helyéről is értesítette a beszélgetésük során, majd teljesen nyugodt körülmények között váltak el egymástól.

A panasz alapját képező büntetőeljárás 2012. november 15-én lett iktatva, majd a BRFK Gazdaságvédelmi Főosztály Korruptió és Bűnözés Elleni Osztályára tették át 2012. november 19-én. Az ügyirat borítójában iratok nem voltak fellelhetőek, illetve a Robotzsaru Neo

rendszer adatai alapján olyan irat, mely a panaszossal lenne kapcsolatos, nem állt rendelkezésre.

A Gazdaságvédelmi Főosztály r. alezredes rendfokozatú előadója a kivizsgálás során tájékoztatta a rendőrkapitányságot, hogy az ügy vádemelési javaslattal befejeződött. Emlékezete szerint az anyagban voltak olyan papírok, melyeket az eljárás kezdeti szakaszában csatolt valaki, és azok azzal voltak kapcsolatosak, hogy a terhelt gondozója egy bizonyos személynek, erre azonban pontosan nem emlékszik.

A mb. kapitányságvezető az esettel kapcsolatban olyan körülményt nem tudott megállapítani, mely a panaszban foglaltakat alátámasztaná. A kivizsgálás során jog-, illetve szakszerűtlen munkavégzés gyanúja nem merült fel, így a mb. kapitányságvezető további eljárást nem kezdeményezett.

III.

1) A Testületnek a panasz bizonyos részei tekintetében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a panaszt az arra jogosult személy terjesztette-e elő.

Az Rtv. – intézkedés idején hatályos – 92. § (1) bekezdése szerint, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A fenti jogszabályi rendelkezés alapján tehát panasz előterjesztésére az a személy jogosult, akinek alapvető jogai az intézkedés, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazása során sérültek.

Beadványában a panaszos sérelmezte, hogy 13 éves, kiskorú gyermekével kellett egyedül maradnia a lakásban, aki "sokk-közeli állapotba került, végig sírt és rémületben volt" a rendőri intézkedés miatt. A panaszos egyebek mellett előadta, hogy nagykorú lányát és vejét a rendőrök nem akarták beengedni az ingatlanba, és nagykorú lányának azt mondták, hogy "jó lesz ott apádnak", miután őrizetbe vették a panaszos élettársát.

A Testület munkatársa 2012. november 29-én kelt levelében a panaszost tájékoztatta arról a körülményről, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében a Testület csak annak kérelme alapján járhat el, akit a rendőri intézkedés érintett. Ezért a beadvány a panaszos kiskorú gyermekét érintő részeinek érdemi vizsgálatához a törvényes képviselői minőség igazolását, valamint a gyermek nevének és személyazonosító adatainak közlését kérte a panaszostól, a nagykorú gyermekre nézve pedig tájékoztatta, hogy akkor tud vizsgálatot folytatni, amennyiben ő is önállóan panaszt terjeszt elő, vagy a panaszos lánya képviselőre vonatkozó meghatalmazását csatolja. A visszaérkezett tértivevény tanúsága szerint a panaszos a Testület levelét 2012. december 3-án átvette, azonban választát, illetve a kért dokumentumokat az azóta eltelt időben sem juttatta el a Testülethez.

A kiskorú gyermek kapcsán az Rtv. 92. §-ának (3) bekezdése biztosítja annak lehetőségét, hogy a cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője járjon el.

Mivel azonban a panaszos a gyermeknek sem a nevét, sem bármilyen egyéb személyazonosító adatát nem hozta a Testület tudomására, a Testület érdemi vizsgálatot a panasz rá vonatkozó részeire nézve nem folytathatott le.

Tekintve, hogy sem a panaszos nagykorú lánya, sem veje nem élt panasszal a Testületnél, a panaszos pedig a kért meghatalmazást csatolni elmulasztotta, a Testület az őket ért sérelmeket illetően is megállapította, hogy a panaszt nem a jogosult személy terjesztette elő.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, az abból levezetett testi épséghez és jó hírnévhez fűződő jogát, XV. cikk (2) bekezdése szerinti egyenlő bánásmódhoz való jogát, XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, XXVII. cikk (1) bekezdése szerinti szabad mozgáshoz való jogát, valamint XXVIII. cikkének (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát – az alábbiak szerint.

2) A Testület vizsgálta, hogy miért kezdtek intézkedést a rendőrök a panaszos otthonánál.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A rendelkezésre álló adatok szerint 2012. november 14-én a C. Biztonsági Szolgálat biztonsági őre tett bejelentést a rendőrségre, azzal a tartalommal, hogy a munkahelyét képező telephelyről ismeretlen személyek kábeleket tulajdonítottak el. A rendőrök a helyszínen a biztonsági őrt nyilatkoztatták, aki elmondta, hogy két férfi próbálta őt megvesztegetni, majd miután belátták, hogy ez nem lehetséges, felszólították, hogy vagy segítsen, vagy üljön vissza autójába, ellenkező esetben szétverik a kocsiját. A sértett megijedt az elkövetőktől, ezért felszólításukra mobiltelefonját is átadta, autójába viszont nem ült be, hanem az országúton parkoló két FIAT személygépkocsi rendszámait feljegyezte. Az elkövetők távozásukkor mobiltelefonját kidobták autójukból – a sértett ezt követően értesítette főnökét, majd később a rendőrséget. A sértett az elkövetőkről részletes személyleírást adott, elmondása szerint a két férfi nagyon hasonlított egymásra, szerinte testvérek lehettek. A biztonsági őr által feljegyzett rendszámok alapján a Cserjés Központon keresztül a rendelkezésre álló számítógépes nyilvántartások segítségével a rendőrök a forgalmi rendszám alapján megállapították, hogy a gépkocsit E. J., a panaszos élettársa használja, ezért vonultak ki a panaszos otthonához.

A rendőrök a magánlakásba nem hatoltak be, őket a panaszos élettársa invitálta be a lakásba – ennek ellentmondó információt pedig a panaszbeadvány sem állít.

A Testület álláspontja szerint a biztonsági őr közbiztonságot veszélyeztető körülményt hozott a Testület tudomására, ezért megállapította, hogy a rendőrök az Rtv. 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettségüket teljesítették, amikor a panaszos otthonánál a panaszos élettársával szemben intézkedést kezdeményeztek. A Testület kimondta, hogy a rendőrök a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát nem sértették.

3) Beadványában a panaszos kifejtette, hogy a kiérkező rendőröknek a betegápolási igazolás felmutatásával egyértelműen tudomására hozta, hogy ápolásáról élettársa gondoskodik – ők azonban élettársát elvitték, anélkül, hogy bárkit is hívtak volna, vagy megvárták volna, hogy a panaszos hívjon valakit. A panaszos véleménye szerint pánikbetegsége, depressziója, cukorbetegsége, illetve aranyere és miómája kivétel nélkül olyanok, melyek "súlyosbítják állapotát egy olyan helyzetben, melybe a rendőrök 2012. november 15-én hajnalban kényszerítették", emlékei szerint pedig orvosa azt mondta, "akár meg is halhatott volna" a történetek következtében.

A Testület ehelyütt utal az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésére, mely kimondja, hogy a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 37. §-ának a) pontja szerint pedig a rendőr az önveszélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében megteszi a veszélyhelyzet elhárításához, megszüntetéséhez haladéktalanul szükséges, a feladatkörébe tartozó intézkedéseket.

A Testületnek nem volt tiszte állást foglalni abban az orvosszakértői kérdésben, hogy a panaszos által felsorolt betegségek valóban indokolják-e folyamatos egészségügyi felügyelet biztosítását a panaszos részére. Ugyanakkor megkísérelte beszerezni azokat az orvosi dokumentumokat, melyekre a panaszos beadványában hivatkozik. Beadványában a panaszos maga is említette, hogy az orvos által felvett ambuláns lapot haladéktalanul csatolni fogja beadványához, ezt azonban a Testület tájékoztató levelében megfogalmazott kérdése ellenére sem küldte meg, ahogyan a beadványban említett ápolási igazolást sem csatolta.

Az intézkedő rendőrök jelentéseikben egyöntetűen arról nyilatkoztak, hogy a panaszos semmiféle ápolási igazolást nem mutatott be részükre, és nem utalt arra, hogy bármilyen egészségügyi problémája lenne. A rendőrök az intézkedés során nem szereztek arról tudomást, hogy a panaszos E. F. egészségügyi felügyelete alatt állna. A panaszos által megjelölt betegségek tünetei nem jelentek meg kívülálló számára is érzékelhetően, ezért egészségügyi ellátása iránt sem intézkedtek.

A Testület álláspontja szerint, amennyiben a panaszos a rendőröknek az ápolási igazolást valóban bemutatta, és azon az szerepelt, hogy a panaszos – bármilyen okból – önellátásra képtelen, a rendőröknek az Rtv. 37. §-ának a) pontja szerinti biztonsági intézkedés keretében mindenképpen gondoskodniuk kellett volna a panaszos ellátásáról.

Mivel azonban az ápolási igazolást a panaszos nem küldte meg, az intézkedő rendőrök pedig egyöntetűen cáfolják, hogy a panaszos bármilyen hasonló dokumentumot bemutatott volna nekik, illetve egyáltalán utalt volna rá, hogy egészségügyi problémái vannak, egyéb bizonyíték pedig nem állt rendelkezésre, a Testület a felek előadásai között húzódó ellentmondást nem tudta megnyugtatóan tisztázni.

Így a Testület nem juthatott más következtetésre, minthogy a panaszos testi épséghez való jogának sérelme a biztonsági intézkedés mellőzése miatt nem megállapítható.

4) A panaszos előadta, hogy amikor egyedül maradt kiskorú gyermekével, egyből felhívta nagykorú lányát telefonon, hogy minél hamarabb jöjjön el hozzá. A panaszos lánya útnak is indult, azonban a ház előtt tartózkodó rendőrök nem voltak hajlandók őt és a panaszos vejét beengedni a panaszos otthonába. Erre a panaszos lánya megmutatta a rendőrnek lakcímkártyáját, melyen a panaszos címe van feltüntetve, de még ekkor sem akarták beengedni őket.

Mivel a panaszos lányát és vejét esetlegesen ért sérelmek szempontjából a Testület már megállapította, hogy a beadványt nem a jogosult terjesztette elő, a panaszos rokonainak feltartóztatását a Testület a panaszos testi épségének szempontjából vizsgálta, tekintettel arra, hogy a panaszos által hívott személyek a panaszos által igényelt ápolást biztosíthaták.

A jelentések egyike a panaszos lánya és veje megérkezésére is kitér. A dokumentum szerint 1 óra 20 perc körüli időben az udvar kapujában megjelent egy férfi és egy nő, akiket a körülményekre tekintettel igazolásra szólítottak fel. Adataikat a körözési nyilvántartásban ellenőrizték, abban egyikük sem szerepelt. Igazoltatásukra azért volt szükség, mert gyanússá vált, hogy ilyen késői időpontban, azon a helyen jelentek meg, ahol bűncselekményből származó tárgyak voltak feltalálhatóak. A nő lakcímkártyája felmutatásával igazolta, hogy a fenti címen lakik, továbbá elmondta, hogy a panaszos lánya, és azért jött barátjával, hogy őt megnyugtassák. A nőt a panaszos hívta fel, azzal, hogy menjen haza, mert nagyon ideges amiatt, hogy élettársát előállították a rendőrök. Miután a fenti körülményeket tisztázták, az intézkedést a panaszos rokonaival szemben befejezték. Az intézkedés összesen körülbelül 10 percig tartott. Ezt követően a két személy bement a házba.

A panaszos beadványában nem említi, hogy a rendőrök rokonait végül beengedték-e a házba, azt azonban közli, hogy amikor az orvoshoz akart kimenni, lánya kijött a házból, veje pedig elkísérte. Ennek alapján a Testület tényként kezelte, hogy a panaszos lányát, és annak barátját a rendőrök beengedték az ingatlanba.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Ugyanezen bekezdés b) pontja értelmében az igazoltatott személyt lakcímének, tartózkodási helyének – az igazoltatott választása szerint – a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal történő igazolására, vagy a lakcímre, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre is felkérheti. A (2) bekezdés kimondja, hogy az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni.

A rendőrök éppen egy bűncselekmény felderítésével kapcsolatban fogatosítottak nyomozati cselekményeket a helyszínen, amikor az éjszaka közepén két ismeretlen személy kívánt belépni az érintett területre. A Testület osztja a rendőrség álláspontját, hogy ilyen élethelyzetben indokolt a belépni kívánó személyeket bűnmegelőzési célból igazoltatni. A rendelkezésre álló adatok szerint a panaszos lányát, és annak barátját – adataik ellenőrzése, és annak megállapítása után, hogy a lány bejelentett lakcíme a panaszos lakcímével azonos –

beengedték az ingatlanba.

A Testület álláspontja szerint a két személy adatainak lekéréséhez szükséges időtartam nem volt elegendő ahhoz, hogy a panaszos oldalán a testi épséghez való jog sérelme bekövetkezzen, így jogsértést ezzel összefüggésben nem állapított meg.

5) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök tiszteletlenül beszéltek vele, illetve elmondása szerint rasszista tartalmú megjegyzéseket tettek rá.

A Testület ismételten felhívja a figyelmet az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésére, mely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A részrehajlásmentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése tartalmazza, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye – akár a személyes körülményei, akár valamely társadalmi csoporthoz tartozása miatt – a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves). A Testület erre tekintettel megvizsgálta a panaszos által sérelmezetteket.

A Testület több állásfoglalásában kifejtett vélekedése szerint az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A jelentések szerint az intézkedés végig nyugodt hangnemben zajlott – nyugodt hangvétellel csak a panaszos próbálta megzavarni, de nem járt sikerrel. Az intézkedés során faji megkülönböztetéssel kapcsolatos, vagy más diszkriminatív kifejezés nem hangzott el. A jelentések továbbá arra is kitértek, hogy a panaszos a helyszínen folyamatosan sérelmezte, hogy az intézkedés rasszista indíttatásból, kifejezetten származásukra való tekintettel történik. Az intézkedő r. hadnagy öt higgadt, halk hangnemben, a pszichológiai ajánlásoknak megfelelő módszerrel próbálta megnyugtatni, melynek során semmilyen sértő, vagy etnikai hovatartozásra utaló kifejezést nem használt. A panaszost végül élettársa, E. F. csendesítette le, miután félrevonta egy tíz perces beszélgetésre, azonban a hölgy továbbra is többször megismételte, hogy a rendőrök csak azért intézkednek velük szemben, mert ők cigányok.

Az iratanyagot áttekintve a Testület azzal szembesült, hogy a panaszos szerint a rendőrök származása miatt becsmérelték, a rendőrök szerint ugyanakkor az intézkedés során a panaszos volt az, akit meg kellett nyugtatni, annak ellenére, hogy az intézkedés végig higgadt hangnemben zajlott, és semmilyen diszkriminatív utalás nem hangzott el.

A rendelkezésre álló adatok alapján a Testület nem tudta tisztázni, lehet-e valóságalapja a panaszos nem megfelelő hangnemet, illetve a rendőrök rasszista kijelentéseit sérelmező állításainak. Mivel a panaszos és a rendőrök előadása közötti ellentmondás következtében a tényállás nem volt feltárható, a Testület úgy foglalt állást, hogy a

panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának, illetve a részlelhajlás Rtv. 13. §-ában foglalt tilalmának megsértése, és ezáltal az egyenlő bánásmód követelményének megsértése sérelme sem megállapítható.

6) A panaszos állítása szerint, amikor ő ki akart menni a házból, azért, hogy orvoshoz menjen, a rendőrök kijelentették, hogy „fogvatartás alatt vannak”, ezért nem mehetnek ki. A rendőrök ezzel összefüggésben semmilyen hivatalos tájékoztatást, iratot nem adtak át. A beadvány szerint a panaszos felhívta az ügyeletes orvost, aki beszélt a rendőröknek, így ennek hatására végül a panaszos elmegetett vejével az ügyeletre.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A panaszbeadványban kifejtettekhez hasonló intézkedést az Rtv. nem nevesít, csupán a biztonsági intézkedések között említ egy olyan lehetőséget, miszerint "a rendőr az önveszélyes állapot, vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében területet lezárhat, és megakadályozhatja, hogy oda bárki belépjen, vagy onnan távozzék, illetőleg az ott tartózkodókat távozásra kötelezheti" [Rtv. 37. § e)], jelen esetben azonban nyilvánvalóan nem erről van szó.

A Szolgálati Szabályzat 27. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá "a feltartóztatás a rendőrnek az a tevékenysége, amelynek során azt a személyt, aki a személyazonosságának igazolását megtagadja, továbbá azt, akitől felvilágosítást kér, az intézkedés helyszínének elhagyásában korlátozza, vagy a további intézkedés megtételéig a helyszín elhagyásában megakadályozza" – a panaszos által részletezett élethelyzetre azonban ez sem alkalmazható.

A rendőrségről érkezett iratok egyöntetű tanúsága szerint, a panaszossal szemben egyáltalán nem foganatosítottak intézkedést, és őt a ház elhagyásában sem korlátozták. A jelentések szerint azzal kapcsolatban, hogy a panaszos el akarta volna hagyni az ingatlant, semmilyen kommunikáció nem folyt közte és a rendőrök között – szabad mozgását semmiben sem korlátozták.

A fentiekből kitűnik, hogy a mozgásszabadság biztosítását illetően a rendőrök és a panaszos előadása a lehető legteljesebb mértékig eltér egymástól, olyan adat pedig, amely ezen ellentmondás tisztázására alkalmas lenne, nem merült fel a Testület eljárása során. A rendelkezésre álló információk alapján a panaszos szabad mozgáshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

Tekintve, hogy a rendőrök álláspontja szerint a panaszos állításainak egyáltalán nincs valóságalapja, a Testület nem tudott vizsgálatot lefolytatni abban a kérdésben, hogy a rendőrök milyen tájékoztatást nyújtottak a panaszosnak mozgásszabadsága korlátozását illetően.

7) A panaszos szerint a rendőri intézkedés jó hírnevét sértette, egyebek mellett azért, mert a rendőrök reggel 6 óra 30 percig tartózkodtak utcájukban, miközben a szomszédok ablakain is bevilágítottak.

Ezzel kapcsolatban a Testület utal az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület gyakorlatában rendszeresen fordulnak elő ügyek, melyekben a rendőri intézkedés nyilvános helyen, alkalomadtán szomszédok vagy munkatársak szeme láttára zajlik. A Testület rendszerint abból indul ki hasonló esetekben, hogy a nyilvánosság bizonyos mértékig elkerülhetetlenül a rendőri intézkedések velejárója.

A helyszínnel kapcsolatban a rendőrök elmondták, hogy a kérdéses utca földes burkolatú. Az előállított személy által lakott ház volt az utolsó, melyet mezőgazdasági terület vesz körül, ezáltal a szomszéd ablakán történő bevilágításra nem volt szükség, és ilyen nem történt. A helyszínről a r. százados E. F. előállítását követően, a visszatérő Cserjés 34 egységgel távozott, 02 órakor. A megjelölt címen ezen időpontot követően már csak helyszínbiztosítók tartózkodtak, kis létszámban.

A Testület vélekedése szerint a panaszos élettársa elfogásának szükségszerű velejárója volt, hogy a panaszos lakóhelyéül szolgáló utcában rendőrök jelenjenek meg, és a helyszín biztosítását elvégezzék. Ezen túlmenően ugyanakkor, egyéb információ híján nem volt megnyugtatóan tisztázható, bevilágítottak-e a rendőrök az utca bármely lakójának ablakán, így a panaszos jó hírnévhez való jogának sérelme nem volt megállapítható.

8) A panaszos állította továbbá, hogy még az intézkedés délutánján bement a Budafoki Rendőrkapitányságra, ahol élettársát őrizetbe helyezték, és oda akarta adni a hajnalban az ügyeleten kiállított orvosi papírjait, de úgy beszéltek vele, „mint egy kutyaival”, és nem vették át tőle a papírokat.

A panaszos saját orvosi iratait kívánta bevinni a rendőrkapitányságra – ebből kiindulva a Testület azt feltételezte, hogy nem élettársa folyamatban lévő büntetőügyében kívánt bizonyítékokat csatolni az ügyirathoz, hanem saját panaszát kívánta előterjeszteni a rendőri intézkedéssel kapcsolatban. Erre figyelemmel a Testület a panaszos fenti sérelmeit elsősorban a panaszos jogorvoslathoz való jogára való tekintettel értékelte, a hangnemre nézve pedig a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét vizsgálta.

A Testület a panasz előterjesztésével kapcsolatban utal az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésében biztosított jogorvoslati lehetőségekre, a panaszossal szemben használt hangnemet illetően pedig ezúttal is emlékeztet mindazon megállapításokra, melyeket jelen állásfoglalás III. részének 5. pontja alatt ezzel kapcsolatban már rögzített.

A Testület az érintett rendőrkapitányságok részére küldött megkereséseiből levonta a következtetést, miszerint a panaszos által sérelmezett esemény nyilvánvalóan nem a Budafoki Rendőrkapitányságon történt, tekintve, hogy élettársát sem oda állították elő.

A kerületi Rendőrkapitányság mb. vezetője a Testületet arról tájékoztatta, hogy a panaszos valóban járt az általa megjelölt időintervallumban a rendőrkapitányságon. A szolgálatot teljesítő ügyeletes tiszt a panaszos látogatására emlékezett, azonban arra, hogy akár a panaszos, akár más személy iratokat szeretett volna beadni, és ezt bárki elutasította volna,

nem. Az ügyeletes tiszt a kérdéses időszakban hangoskodásra, kiabálásra nem figyelt fel, és ilyen tartalommal jelentést sem kapott.

2012. november 15-én 8 óra és 20 óra között H. J. fegyveres biztonsági őr látott el objektumőri szolgálatot, aki elmondta, hogy a panaszban előadottaknak megfelelő eseménynek nem volt részese. Emlékezete szerint valóban járt bent az épületben nem egy, hanem több hölgy, akik valóban le akartak adni orvosi papírokat, mely kapcsán egy r. főtörzssászlós rendfokozatú nyomozóhoz irányította őket, de akkor veszekedést, vagy udvariatlan hangnemű beszélgetést nem észlelt. A r. főtörzssászlós a kapunál beszélt a hölgyekkel, azaz ha bármi történt volna, azt neki hallania, látnia kellett volna. Elmondta még, hogy nem tudja, a nyomozó konkrétan miről beszélt velük. Az esettel kapcsolatban arra emlékszik még, hogy a hölgyek a rendőri intézkedés szabálytalanságait panaszolták, és egyikük elég intenzíven szidta a rendőrséget, de nem hangoskodott.

A r. főtörzssászlós nyomozó a kivizsgálás során elmondta, hogy a kapus értesítésére ment le a bejárathoz. A r. főtörzssászlós elvette a benyújtani kívánt orvosi iratokat, azokat lefénymásolta, és csatolta az ügyirathoz. Elmondta még, hogy szóváltás, kiabálás nem volt közöttük, csak arra emlékszik, hogy volt egy nő, aki „folyamatosan szövegelt”, de aztán kiment az épületből. Ő ezzel a nővel nem beszélt, csak a társaságban lévő higgadtabb társával. Arra nem emlékszik, hogy pontosan kikkel beszélt, de arról viszont beszámolt, hogy a hölgyeket az előzetes letartóztatás tárgyában tartott tárgyalás időpontjáról és helyéről is értesítette a beszélgetésük során, majd teljesen nyugodt körülmények között váltak el egymástól.

A panaszos által csatolt iratok nem álltak rendelkezésre. A kapitányságvezető emlékezete szerint az anyagban voltak olyan papírok, melyeket az eljárás kezdeti szakaszában csatolt valaki, és azok azzal voltak kapcsolatosak, hogy a terhelt gondozója egy bizonyos személynek, erre azonban pontosan nem emlékszik.

A panaszos szerint tehát vele a rendőrkapitányságon nem megfelelő hangnemben beszéltek, és iratait nem vették át, megghiúsítva ezzel jogorvoslati jogának gyakorlását. A rendőrkapitányság munkatársai szerint ezzel ellentétben a panaszossal kulturált hangnemben értekeztek, a r. főtörzssászlós pedig még arra is emlékezett, hogy a panaszos orvosi iratait lefénymásolta, és az ügyirathoz csatolta.

A Testület álláspontja szerint a jogorvoslati jog gyakorlásával kapcsolatban a rendőrkapitányság munkatársai és a panaszos előadása közötti ellentmondás kizárólag azáltal lett volna feloldható, ha a rendőrkapitányság csatolja mindazokat az orvosi dokumentumokat, amelyeket a panaszos említett beadványában. Mivel azonban ez nem történt meg, sőt, a rendőrkapitányság úgy nyilatkozott, hogy az iratok nem állnak rendelkezésre, a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos jogorvoslati jogának sérelme nem megállapítható. Tekintve, hogy egyéb, az ellentmondások tisztázására alkalmas bizonyíték a hangnemet illetően sem állt rendelkezésre, a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme sem volt megállapítható.

IV.

A Testület a panasz a beadvány előterjesztőjének kiskorú gyermekére, illetve nagykorú lányára és vejére vonatkozó részeit illetően megállapította, hogy a beadványt nem a jogosult terjesztette elő. A Testület jogszerűnek találta az intézkedés kezdeményezését, és kimondta, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségének teljesítése a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát nem sértette. A Testület nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy mulasztott-e a rendőrség a biztonsági intézkedés mellőzésével, ezért a panaszos testi épséghez való jogának sérelme nem volt megállapítható. Ugyanakkor kimondta, hogy a panaszos lányának és vejének igazoltatása, illetve adataik lekérése nem vett annyi időt igénybe, amely a panaszos oldalán a testi épséghez való jog sérelmét okozhatta volna, így jogsérelmet ezzel összefüggésben nem állapított meg.

A rendelkezésre álló adatok alapján a Testület nem tudta tisztázni, lehet-e valóság alapja a panaszos nem megfelelő hangnemet, illetve a rendőrök rasszista kijelentéseit sérelmező állításainak, így arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának, illetve a részleghajlás Rtv. 13. §-ában foglalt tilalmának megsértése, és ezáltal az egyenlő bánásmód követelményének megsértése sérelme sem megállapítható. A rendelkezésre álló információk alapján a panaszos szabad mozgáshoz való jogának sérelme sem volt megállapítható, így pedig a Testület nem tudott vizsgálatot lefolytatni abban a kérdésben, hogy a rendőrök milyen tájékoztatást nyújtottak a panaszosnak mozgásszabadsága korlátozását illetően. A Testület vélekedése szerint a panaszos élettársa elfogásának szükségszerű velejárója volt, hogy a panaszos lakóhelyüül szolgáló utcában rendőrök jelenjenek meg, és a helyszín biztosítását elvégezzék. Ezen túlmenően ugyanakkor, egyéb információ híján nem volt megnyugtatóan tisztázható, bevilágítottak-e a rendőrök az utca bármely lakójának ablakán, így a panaszos jó hírnévhez való jogának sérelme nem volt megállapítható. A beszerzett, egymásnak ellentmondó információk birtokában a Testület a panaszos jogorvoslathoz, illetve emberi méltósághoz való jogának sérelmét illetően sem tudott egyértelműen állást foglalni.

A Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az Rtv. 93. §. /2/ bekezdése alapján az intézkedést foganatosító szervek vezetőihez áttette.

Budapest, 2013. szeptember 18.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag